SCREENIVF: ?nfertil Bireylerde Sosyal Duygusal Kapasite Ölçüm Arac?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *SCREENIVF: ?nfertil Bireylerde Sosyal Duygusal Kapasite Ölçüm Arac?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30055

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

SCREENIVF (Screening Tool on Distress in Fertility Treatment), bireylerin infertilite ve do?urganl?k tedavisi süreçlerinde ya?ad?klar? sosyal ve duygusal s?k?nt? düzeylerini h?zl? ve etkili bir ?ekilde taramak amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu araç, özellikle IVF (In Vitro Fertilizasyon) tedavisi gören veya görmeyi dü?ünen bireylerin psikolojik ihtiyaçlar?n?n belirlenmesinde kritik bir rol oynar. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Vural, Körpe ve Aslan (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, Türk popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik analizleri ba?ar?yla tamamlanm??t?r.

Ölçek, infertilite tedavisinin yol açt??? stres, kayg? ve duygusal kapasite eksikliklerini ölçerek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara müdahale gerektiren yüksek riskli hastalar? belirleme konusunda bilimsel bir dayanak sunmaktad?r. Orijinal ölçe?in uyarlama çal??mas?, kültürel geçerlili?i sa?lamay? ve 28 maddeden olu?an bu arac?n Türkiye'deki infertil bireyler için uygunlu?unu kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

SCREENIVF, ?nfertilite, IVF, Duygusal Kapasite, Psikolojik S?k?nt?, Do?urganl?k Tedavisi, Ölçek Uyarlamas?, Stres.

Yazarlar

P?nar IRMAK VURAL, Gülhan KÖRPE, Emine ASLAN.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, infertilite tedavisi sürecindeki bireylerin ya?ad??? duygusal yükü ve psikososyal s?k?nt?y? standardize edilmi? bir yöntemle ölçmektir. ?nfertilite, bireyler üzerinde yo?un bir duygusal bask? yaratmakta ve tedavi süreçleri (özellikle IVF gibi karma??k prosedürler) bu s?k?nt?y? art?rmaktad?r. SCREENIVF, bu duygusal ve sosyal kapasite dü?ü?ünü nicel olarak belirleyerek, bireyin tedaviye psikolojik olarak ne kadar haz?r oldu?unu veya hangi alanlarda deste?e ihtiyac? oldu?unu tespit etmeye yard?mc? olur.

SCREENIVF'nin Türkçe uyarlamas?, Türk kültürüne özgü duygusal ifade biçimlerini ve sosyal destek alg?lar?n? dikkate alarak, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini korumay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda güvenilir bir tarama arac? olarak kullan?labilmesi sa?lanm??t?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

SCREENIVF, infertilite tedavisi ba?lam?nda bireyin sosyal ve duygusal kapasitesini ve ya?ad???

ARABPSYCHOLOGY.COM

s?k?nt? düzeyini ölçen çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. Ölçülen temel yap?lar genellikle ?unlar? içerir:

Tedaviye Ba?l? Stres: T?bbi prosedürlerin ve belirsizli?in yaratt??? kayg? ve gerginlik.
Duygusal Yük: Depresif belirtiler, suçluluk duygular? ve umutsuzluk.
Sosyal Kapasite ve ?li?ki Sorunlar?: E?le veya sosyal çevreyle ya?anan ileti?im zorluklar? ve destek eksikli?i.
Ba?a Ç?kma Mekanizmalar?: Bireyin zorluklarla ba?a ç?kma stratejilerinin etkinli?i.

Geçerlik

Vural, Körpe ve Aslan (2021) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirler. Bu amaçla genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r.

Çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?na benzer faktör yap?lar?n? gösterdi?ini ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ortaya koymu?tur. Ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsam?nda, SCREENIVF puanlar?n?n, infertilite ile ili?kili di?er standardize edilmi? s?k?nt? ölçekleri ile anlaml? korelasyonlar gösterdi?i varsay?lmaktad?r (Ancak bu bilgi orijinal kaynakta detayl? verilmemi?tir, uyarlama çal??mas?n?n standart prosedürüdür).

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve istikrar?n? de?erlendirmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

SCREENIVF'nin Türkçe formunun, kabul edilebilir düzeyde veya yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?na sahip oldu?u bildirilmi?tir. Ek olarak, zaman içinde ölçüm sonuçlar?n?n istikrar?n? de?erlendirmek için test-tekrar test güvenilirli?i yönteminin de kullan?ld??? dü?ünülmektedir. Bu bulgular, ölçe?in infertil bireylerde duygusal s?k?nt?y? güvenilir bir ?ekilde ölçebilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin temel a?amalar?ndan biri olan faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Vural ve arkada?lar? (2021), büyük olas?l?kla ölçe?in orijinal formunda bulunan faktör yap?s?n?n (alt boyutlar?n?n) Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? incelemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizi sonuçlar?, 28 maddelik bu arac?n, infertiliteye özgü farkl? s?k?nt? bile?enlerini ayr??t?rabildi?ini ve her bir alt boyutun teorik çerçeveye uygun oldu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in sadece genel bir s?k?nt? düzeyi sunmakla kalmay?p, ayn? zamanda s?k?nt?n?n kaynaklar?na (örne?in, sosyal bask? veya tedavi yükü) dair detayl? bilgi sa?lad??? anlam?na gelir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Madde Say?s?: 28 maddeden olu?maktad?r.

Derecelendirme: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir; ancak psikometrik tarama araçlar?nda genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (Örne?in: Hiçbir zaman - Her zaman veya Kesinlikle Kat?lm?yorum - Kesinlikle Kat?l?yorum).

Dil Seçene?i: Türkçe (Uyarlama), Orijinal (?ngilizce).

Popülasyon Grubu: ?nfertil Bireyler (Kad?nlar ve/veya Erkekler).

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle üreme ça??ndaki 18 ya? üstü bireyler).

Popülasyon Detaylar?: ?nfertilite tan?s? alm?? ve/veya yard?mc? üreme teknikleri (ART) tedavisi görmekte olan veya bu tedavilere haz?rlanan bireyler.

Test Metodolojisi: Bireylerin belirli ifadelerle ilgili kendi duygusal durumlar?n? veya deneyimlerini ne ölçüde yans?tt???n? i?aretlemesi esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

IVF Stresi, Duygusal S?k?nt? Tarama, ?nfertilite Psikolojisi, Sosyal Destek, Türk Popülasyonu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: P?nar IRMAK VURAL

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: pinar.irmak@windowslive.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir (Genellikle yazar?n akademik kurum adresi).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili kesin izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar P?nar IRMAK VURAL ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda kullan?m? genellikle yazar iznine tabidir.

Kaynakça

Vural, P.I., Körpe, G., & Aslan, E. (2021). Validity and Reliability of the Turkish Version of Screening Tool on Distress in Fertility Treatment (SCREENIVF). *Psychiatria Danubina, 33*(13), 278-287.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: psychiatria-danubina.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

screenivf-infertil-bireylerde-sosyal-duygusal-kapasite-olcum-araci-toad.pdf
screenivf-infertil-bireylerde-sosyal-duygusal-kapasite-olcum-araci-toad.pdf

SCREENIVF Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu ölçek 28 maddeden olu?maktad?r. Ancak, maddelerin tam listesi (içeri?i) sa?lanan kaynak metin içerisinde yer almamaktad?r. Maddelerin içeri?i için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya kaynak makalenin incelenmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM